

Évközi XVIII. vasárnap – 2010. augusztus 1. – C év

Egy gazdag amerikai énekesnő a XX. század elején sok pénzt keresett, de meglehetősen nagy lábon élt, s mindig el is herdálta. Ráadásul édesapja is hónapról-hónapra kért tőle kisebb-nagyobb összegeket. A lányát bosszantotta is ez, mert nem értette, mi szüksége van az apjának ennyi pénzre, de mindig adott. Telt-múlt az idő, s a harmincas években beütött a nagy gazdasági világválság. Az énekesnő fellépéseire nem volt igény, gyorsan elszegényedett, s egyre inkább nélkülözni kezdett. Ráadásul ekkoriban halt meg az édesapja is. Egyszer csak értesítést kapott egy svájci banktól, hogy édesapja igen jelentős összeget helyezett letétbe és hagyott rá ebben a bankban. A lány ekkor jött rá, hogy édesapja neki és helyette spórolt, neki tette félre az évek során folyamatosan kéregetett pénzt. A hála könnyei törtek elő a szeméből.

A Prédikátor könyvéből vett olvasmány nem valami vidám, örömteli gondolatokat tár elénk. Tény azonban, hogy írója nem kis élettapasztalattal rendelkezhet: már egy hosszú, fordulatos, sok veszteséget megért élet vége felé elmélkedik minden anyagi értéknek a veszendőségén és a földi javakért folytatott minden küzdelem hiábavalóságán. Igen, komoly élettapasztalattal rendelkezik, de nem rendelkezik a feltámadás és az örök élet hitével: ezért hangolja le ennyire az evilági veszteség, ezért érzi hiábavalónak a földi lét minden vesződését.

Az evangéliumi példabeszédben szereplő gazdag ember, aki csűrök építésére készül, épp ellenkező előjellel viszonyul a földi javakhoz: sikerei csúcsán van, s úgy gondolja, ezt nem is veszíti el, hosszú távra biztosítani tudja a jólétét. Isten azonban felhívja a figyelmét arra, hogy mire megy a gabonájával, a csűreivel, a pénzével, ha mindezek túlélnek őt, ha az evilági élete szűnik meg egyik pillanatról a másikra.

A mai olvasmányokból elénk tárul az a mélységesen megszívlelendő tanítás, amelyet István király is megfogalmaz már intelmeiben: Se a siker fölöttébb felfuvalkodottá ne tegyen, se a kudarcok túlságosan le ne törjenek! Hogyan lehetünk erre képesek? Csakis úgy, ha nem pusztán az „orrunk elé nézünk”, nem csak rövid távra látunk és gondolkodunk, hanem az örök élet távlatáig szélesítjük ki a látókörünket.

Veszteségek így is-úgy is érnek bennünket, akár hiszünk Istenben, akár nem. A veszteségek, amelyeket itt a Földön elszenvedünk, nemcsak anyagiak lehetnek: szellemi, lelki téren, az emberi kapcsolatok terén is megmutatkoznak. Bizony, ha csak az evilágon elért eredményt vagy annak tartósságát tekintjük, legtöbbször igazat kell adnunk a Prédikátornak: valóban hiábavalóság minden fáradozás. Azonban ha nemcsak evilági értékekért, előnyökért fáradozunk, hanem Istenben igyekszünk gazdagodni, akkor maradandó kincseket gyűjtünk. Mit jelent ez az Istenben való gazdagodás? A keresztény erkölcstan szerint az emberi munkának, tevékenységnek hármass célzata van. Ezek közül csak az egyik a saját megélhetésünk, illetve családjunk, szeretteink megélhetésének

biztosítása, vagyis az anyagi haszon. Célja ezen kívül a munkának a saját személyiségünk megérlelése, kibontakoztatása, egyre tökéletesebbé tévése a szeretetben. Az ember tökéletesítheti, megvalósíthatja önmagát a mindennapi tevékenységével, formálhatja a személyiségét. Ez már nem csak e világra érvényes „haszon”. Becsületos, kitartó munkánkkal üdvösségünk elérésén is fáradozunk, hiszen az életünk nem kis részét kitevő munkában sok erényünk megmutatkozhat, hiányos végzése pedig számos bűn forrása lehet. Az emberi tevékenység harmadik célja pedig a szolgáló szeretet megélése mások felé. Munkánk gyümölcsére másoknak van szüksége, akik megérezhetik a szeretetünket mindabból, amit általunk, tőlünk kapnak.

Mások önzetlen szeretete révén pedig Istent magát szeretjük. Ne aggódjunk tehát, ha az emberek nem mindig viszonzják úgy jószágunkat, ahogyan elvárnánk vagy ahogyan meg is érdemelnénk! Nem baj, ha kihasználnak, nem baj, ha mások aratják le munkánk gyümölcsét: az örök élet távlatában nekünk üdvösségünkre válik minden önzetlen jócselekedet, becsületesen végzett munka, kötelesség.